

Zápis z jednání Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 10. října 2024

Jednání se uskutečnilo dne 10. října v čase 13:00 - 16:00 na hlavní budově Úřadu vlády, (nábř. E. Beneše 128, 118 00 Malá Strana, zasedací místnost č. 259).

Přítomní členové Rady:

Klára Šimáčková Laurenčíková (místopředsedkyně Rady), Martin Herbert Dzingel (místopředseda Rady, německá menšina), Jana Hajná (Asociace krajů ČR), Milan Němeček (MK), René Petráš (Právnická fakulta UK), Georgi Bečev (bulharská menšina), Dagmar Březinová (rusínská menšina), Eugenie Číhalová (ruská menšina), Alena Kovářová (běloruská menšina), Bohdan Rajčinec (ukrajinská menšina), Anna Rákóczi (maďarská menšina), Vladimír Skalský (slovenská menšina), Uyen Huu Pham (vietnamská menšina);

Pověření zástupci omluvených členů Rady:

Helena Doktorová (MF), Marta Miklušáková (MPSV), Svatopluk Pohořelý (MŠMT), Jakub Rudý (MZV), Petr Voříšek (MV);

Hosté:

Blanka Bartíková (MK), Ilnara Dudash (ukrajinská menšina), Jana Gombárová (MK), Alena Havelková (MHMP), Hayato Josef Okamura (PSP ČR), Tereza Pavlásková (KPR), Michael Pelíšek (Federace židovských obcí), Adam Pláteník (asistent poslance), Ivan Tobek (MV), Petra Vinařová (MHMP);

Nepřítomní členové Rady:

Petr Fiala (předseda Rady), Dariusz Branny (polská menšina), Marie Cimrová (SMOČR), Markéta Čuříková (Kancelář prezidenta republiky), Vít Dovalil (FF UK), Michal Franěk (MSP), Jana Kotalíková (VÚV), Stanislav Křeček (veřejný ochránce práv), Adriano Mandilas (řecká menšina), Jan Mareš (MŠMT), Jaroslav Miňo (slovenská menšina), Zdislava Odstrčilová (MPSV), Petr Rojík (německá menšina), Ivona Shafaq (romská menšina), Jiří Valenta (MF), Petr Vokáč (MV);

Úřad vlády ČR:

Kateřina Bursíková Jacques (vedoucí sekretariátu a tajemnice Rady), Tadeáš Mertlík (sekretariát Rady), Iva Satrapová (sekretariát Rady).

Schválený program zasedání:

1. Úvodní slovo místopředsedkyně Rady vlády pro národnostní menšiny
2. Kontrola úkolů z minulého zasedání RVNM
3. Předsudečné násilí a nenávistné projevy (hate crime, hate speech)
4. Perspektivy menšinového školství v ČR podle Evropské charty regionálních či menšinových jazyků
5. Podpora zachování pražské univerzitní slovakistiky
6. Informace o dotačních programech Ministerstva kultury
7. Různé
 - a. Informace o zasedání PS pro řešení situace německých (a dalších) hrobů a přípravě dotačního programu na podporu německých hrobů + informace o jednáních na téma vzniku mezináboženského hřbitova
 - b. Informace o situaci Chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech
 - c. Informace o zápise vietnamských jmen a příjmení dle Nařízení vlády č. 594/2006 Sb. o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy
 - d. nominace člena za srbskou menšinu do komise v dotačním programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice

1. Úvodní slovo zmocněnkyně vlády pro lidská práva

Místopředsedkyně Rady K. Šimáčková Laurenčíková přivítala přítomné členy Rady vlády pro národnostní menšiny (dále jen „Rada“), představila program zasedání a zahájila jednání. Dále omluvila z jednání předsedu Rady P. Fialu. Následně proběhla kontrola usnášeníschopnosti. Přítomno bylo 18 členů a Rada byla tedy usnášeníschopná. Na závěr tohoto bodu proběhlo hlasování o programu.

HLASOVÁNÍ O PROGRAMU

PRO	Zdržel se	PROTI
18	0	0

Program byl schválen.

2. Kontrola úkolů z minulého zasedání RVNM

Tajemnice Rady K. Bursíková Jacques provedla kontrolu úkolů z minulého zasedání Rady. Sekretariát evidoval 4 úkoly.

Úkol č. 1:

Pracovat na revizi Nařízení vlády č. 98/2002 Sb. o poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, tak, aby podpořenými projekty mohla být i digitální (online) média a na dalším jednání Rady vlády pro národnosti menšiny informovat o provedených krocích.

V plnění. Předpokládáme předložení do připomínkového řízení v prvním čtvrtletí roku 2025.

Úkol č. 2:

Zařazení tématu násilí z nenávisti (hate crime, hate speech) do programu příštího jednání Rady, s možností edukativní části na toto téma.

Splněno. Bod je zařazen jako bod č. 3.

Úkol č. 3:

Připravit usnesení, v němž Rada podpoří záměr vlády na navýšení rozhlasových a televizních poplatků, a nechat o tomto usnesení členy hlasovat formou per rollam.

Splněno. Sekretariát Rady vyhlásil hlasování dne 9. dubna 2024, hlasovalo se o usnesení v následujícím znění:

Rada vlády pro národnostní menšiny

- I. **vyjadřuje** podporu záměru vlády navýšit rozhlasové a televizní poplatky, které jsou základem financování médií veřejné služby v ČR, neboť jejich současná výše neodpovídá důležitým úkolům, které Český rozhlas a Česká televize v současné době plní, včetně vysílání pro národnostní menšiny;
- II. **se obrací** na Českou televizi a Český rozhlas, s žádostí, aby nadále pokračovali v menšinovém vysílání stávajících pořadů a v této oblasti, v rámci svých možností, zajistili posílení finančních prostředků, délky stopáže a optimalizovali vysílací čas a to s ohledem na mezinárodní závazky České republiky (Evropská charta regionálních či menšinových jazyků a Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin).

Členové mohli hlasovat do 22. dubna 2024. Výsledky hlasování byly následující: pro přijetí usnesení hlasovalo 14 členů, proti přijetí hlasovalo 7 členů a 10 členů se zdrželo. Z toho 2 se zdrželi přímo v odpovědi na mail a dalších 8 členů neodevzdalo svůj hlas ve vymezené lhůtě (formálně se tedy také zdrželi). Usnesení tedy nebylo přijato.

Úkol č. 4:

Zařadit téma krypty Srbů v Jindřichovicích na další jednání Pracovní skupiny pro řešení situace německých (a dalších) hrobů.

Splněno. Téma bylo zařazeno na jednání PS dne 21. května 2024.

3. Předsudečné násilí a nenávistné projevy (Hate crime, Hate speech)

K. Šimáčková Laurenčíková sdělila, že pod Úřadem vlády byla zřízena pracovní skupina (dále jen „PS“), která se zabývá těmito tématy, zde jsou zastoupeny klíčové resorty i instituce, jakož i organizace občanské společnosti pracující s oběťmi. Cílem PS je navrhnout sadu strategických doporučení (materiál) pro vládu, včetně návrhů na úpravu legislativy. Tento materiál by měl být potom představen i na dalším jednání Rady. Spolu s MV byla připravena kampaň, jejímž cílem je zvýšit vnímavost vůči projevům agrese a zvýšit informovanost o způsobech přivolání pomoci.

- Úkol č. 1: Na příští jednání Rady pozvat Jana Patawu, vedoucího oddělení strategické komunikace MV, který představí kampaň, jejímž cílem je zvýšit vnímavost vůči projevům agrese a zvýšit informovanost o způsobech přivolání pomoci. A zároveň V. Kundrák, ředitel odboru lidských práv a ochrany menšin Úřadu vlády ČR, představí materiál k problematice předsudečného násilí a nenávistných projevů, až bude hotový.

4. Perspektivy menšinového školství v ČR podle Evropské charty regionálních či menšinových jazyků

Slovenská a německá menšina mají dle Evropské charty regionálních či menšinových jazyků (dále jen „Charta“) nárok na vzdělávání ve svém jazyce. M. H. Dzingel uvedl, že německá menšina vypracovala strategický a akční plán, dle kterého by se mohla podle německé menšiny jednotlivá opatření Charty směřem k němčině implementovat a zaslala jej panu premiérovi. Podle V. Skalského je školství jednou z nejdůležitějších oblastí i pro slovenskou menšinu, na kterou je třeba se zaměřit, existuje např. projekt otevření soukromé slovenské mateřské školy. K. Šimáčková Laurenčíková uvedla, že nyní bude nutné se s akčním plánem detailně seznámit, a poté oznámí další kroky, včetně případného schválení tohoto akčního plánu Radou.

S. Pohořelý popsal možnosti výuky v jazyce národnostní menšiny. Dále uvedl rozdíl mezi výukou v jazyce národnostní menšiny a výukou některých předmětů v cizím jazyce. V případě zájmu školy o výuku některých předmětů v cizím jazyce není třeba čekat na pokyn od vlády

nebo MŠMT, neboť zákon už toto umožňuje. Je třeba, aby naopak škola zažádala MŠMT o povolení výuky některých předmětů v cizím (menšinovém) jazyce a resort tuto žádost posoudí a výuku povolí.

5. Podpora zachování pražské univerzitní slovakistiky

V. Skalský upozornil na vážnost situace, kdy Univerzita Karlova přestala tento obor otevírat pro nové uchazeče. Podobně jako tomu bylo před několika lety na Masarykově univerzitě, tak slovakistice hrozí zánik. Důvodem je předně nutnost finančních škrťů, kdy slovakistika byla vytipována jako jeden z oborů, na kterém má být ušetřeno na provozních nákladech. Dalším důvodem je údajně nízký počet zájemců o studium, ke kterému mohlo dojít i kvůli přesunu slovakistiky pod katedru středoevropských studií, kam spadají i maďarská studia, romistika a polonistika a kde je méně viditelná pro uchazeče. R. Petráš upozornil na oporu slovakistiky v Chartě. K tomuto problému bylo připraveno usnesení.

Návrh usnesení č. 3/2024 Rady vlády pro národnostní menšiny ze dne 10. 10. 2024

Rada vlády pro národnostní menšiny

- a) vyjadřuje znepokojení nad ohrožením výuky slovakistiky na Univerzitě Karlově v Praze a vůbec v České republice a vyjadřuje přesvědčení, že s ohledem na význam česko-slovenských vztahů, velikost slovenské menšiny v ČR i závazky vyplývající z Charty regionálních či menšinových jazyků je důležité tuto výuku zachovat;
- b) iniciuje pracovní setkání sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny s Katedrou středoevropských studií Univerzity Karlovy, MŠMT, případně dalšími zainteresovanými institucemi.

HLASOVÁNÍ

PRO	Zdržel se	PROTI
18	0	0

Usnesení bylo přijato.

- Úkol č. 2: Rada vlády pro národnostní menšiny iniciuje pracovní setkání sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny s Katedrou středoevropských studií Univerzity Karlovy, MŠMT, případně dalšími zainteresovanými institucemi.

6. Informace o dotačních programech Ministerstva kultury

M. Němeček seznámil přítomné s aktuálním stavem dotačních programů na podporu národnostních menšin na Ministerstvu kultury. Problémem je výše finanční alokace, která je už několik let stejná, K. Šimáčková Laurenčíková proto navrhla požádat MK o její navýšení.

- Úkol č. 3: Odeslat dopis na Ministerstvo kultury, s prosbou o zajištění vyšší alokace na dotační programy na podporu národnostních menšin na Ministerstvu kultury.

7. Různé

a) Informace o zasedání PS pro řešení situace německých (a dalších) hrobů a přípravě dotačního programu na podporu německých hrobů / informace o jednání na téma vzniku mezináboženského hřbitova

M. H. Dzingel sdělil přítomným, že PS pro řešení situace německých (a dalších) hrobů zavítala během dvoudenního výjezdního zasedání na Jesenicko. Dále hovořil o přípravě dotačního programu na podporu zachování německých hrobů: proběhly dvě schůzky K. Šimáčkové Laurenčíkové s náměstký z MMR, MZV, MF a MK, kde bylo dohodnuto, že MMR připraví tento dotační program, který by měl být spuštěn v roce 2025. Následně byla představena snaha o vznik mezináboženského hřbitova, tedy pohřebiště, kde by mohli být v jednotlivých odděleních pohřbeni věřící různých vyznání podle svých zvyků a tradic, po vzoru mezináboženských hřbitovů jinde ve světě. Proběhly zatím dvě schůzky za účasti R. Řeháka, zvláštního zmocněnce pro záležitosti holocaustu, mezináboženský dialog a svobodu vyznání, zástupců Magistrátu hl. M. Praha a MMR (oddělení pohřebnictví), na těchto schůzkách byly projednány překážky vzniku takového pohřebiště, kterými jsou zejména nutný souhlas zřizovatele pohřebiště, kterým je obec nebo církev.

b) Informace o situaci Chrámu Zesnutí přesvaté Bohorodice na Olšanech

A. Havelková uvedla, že byly vyčleněny finanční prostředky na projektovou dokumentaci rekonstrukce. Stavební povolení prozatím nebylo vydáno, ale řízení je již zahájeno. Byla podána výpověď z nájemní smlouvy, kterou uživatel převzal, proběhla výzva k převzetí mobiliáře, k němuž zatím nedošlo. Počítá se s uskladněním mobiliáře v prostorách Muzea hlavního města Prahy. Byly alokovány finanční prostředky na první etapu rekonstrukce – tedy odčerpání spodní vody a sanaci suterénu.

c) Informace o zápise vietnamských jmen a příjmení dle Nařízení vlády č. 594/2006 Sb. o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy

H. Uyen Pham navrhl řešení, jak postupovat v případě nepřesného zápisu vietnamských jmen a příjmení v informačních systémech veřejné správy, kdy diakritika je zobrazena jen u některých znaků. Navrhuje kompromisní řešení, tedy zapisovat vietnamská jména bez veškeré diakritiky. Z bodu vyplynul úkol:

- Úkol č. 4: Připravit výzvu pro Ministerstvo vnitra, ať připraví metodický pokyn, dle kterého bude jasné, jak mají úřady postupovat v případě přepisu vietnamských jmen a zapojit do procesu přípravy vietnamskou menšinu.

d) nominace člena za srbskou menšinu do komise v dotačním programu na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice

K. Šimáčková Laurenčíková vyzvala k hlasování o usnesení, dle kterého srbská menšina navrhla paní Jelenu Čirić jako zástupkyni této menšiny v dotační komisi MK.

**Návrh usnesení č. 4/2024
Rady vlády pro národnostní menšiny
ze dne 10. 10. 2024
k bodu č. 7 d)**

doporučuje Ministerstvu kultury jmenovat členkou dotační výběrové komise MK ČR, odboru regionální a národnostní kultury, Jelenu Čirić jako zástupkyni srbské národnostní menšiny.

HLASOVÁNÍ

PRO	Zdržel se	PROTI
18	0	0

Usnesení bylo přijato.

V Praze dne 12. 12. 2024

**Mgr. Klára Šimáčková
Laurenčíková v. r.**

*Místopředsedkyně Rady
vlády pro národnostní
menšiny*